

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

28 יוני 2022
כ"ט סיון תשפ"ב

לכבוד: ח"כ ניר אורבך, יו"ר ועדת הכנסת
חברי ועדת הכנסת

הנדון: הוראת שעה לתיקון חוק מימון מפלגות

הצעת החוק שבנדון מבקשת לקבוע הוראת שעה המתקנת את הוראות חוק מימון מפלגות בעת הבחירות לכנסת ה-25. בפרט, הצעת החוק מבקשת להגדיל את המימון שתהיינה זכאיות לו רשימות וסיעות שיתמודדו בבחירות.

אנו מבקשים להתנגד למהלך הגלום בהצעת החוק: להגדיל את המימון הציבורי שזכאיות לו הרשימות המתמודדות בבחירות באמצעות עקיפת הוועדה הציבורית לענין מימון מפלגות בראשות השופטת (בדימוס) אילה פרוקצ'יה.

1. חוק מימון מפלגות העניק לוועדה הציבורית את הסמכות לקבוע את שיעור יחידת המימון (שהיא המפתח לחישוב המימון הציבורי שלו זכאיות הרשימות המתמודדות בבחירות). בהצעת חוק שבנדון, כפי שנעשה בעבר, מוצע להגדיל את המימון לא על ידי שינוי שיעור יחידת המימון (שנמצא בסמכות הוועדה הציבורית) אלא על ידי תיקון החוק כך שכל סיעה או רשימה תקבל יותר יחידות מימון. הגדלת המימון הציבורי לרשימות המתמודדות בדרך זו נעשית אך ורק לשם עקיפת הוועדה הציבורית שהיא בעלת הסמכות לפי חוק לקבוע את שיעור יחידת המימון.

2. זהו מהלך נפסד המעודד את הרשימות והסיעות להתנהל בצורה בזבנית ולא אחראית, מתוך ידיעה שבעתיד יוכלו פשוט לתקן את החוק כדי לפתור את העניינים הכספיים שלהן. בדיוק בגלל ניגוד העניינים שבו מצויות הסיעות בבואן לקבוע את המימון הציבורי שלו הן תהיינה זכאיות, ניתנה לוועדה הציבורית הסמכות לקבוע את שיעור יחידת המימון. עקיפת הוועדה הציבורית

אמיר אלשטיין
יו"ר הוועד המנהל

הנשיא העשירי ראובן ריבלין
יו"ר של כבוד

יוחנן פלסנר
נשיא

ברנד מרכוס
יו"ר בינלאומי

חברי הוועד המנהל

אלי גרונר
פרופ' רד וניצקי-טרוסי
ד"ר חן ליכטנשטיין
מזל מועלם
שגריר לשעבר שלי מרדור
פרופ' פאדיה נאסר אבו-אלהיג'א
עו"ד אבי פישר
ד"ר מיכל צור
יוסי קוצניק

המועצה הבינלאומית

פרופ' רונלד דניאלס, יו"ר
השופטת רחלי סילבמן אבול, קנדה
אליזא אברמס, ארה"ב
שגריר לשעבר מרטין אינדק, ארה"ב
אן אפלכאוס, ארה"ב
פרופ' ורנון בגדנור, בריטניה
השופט דורית ביניש, ישראל
השופט סטיבן ברייר, ארה"ב
השופט סלים ג'ובראן, ישראל
ד"ר ג'וזף ג'וזפה, גרמניה
פרופ' משה הלברטל, ישראל
פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב
פרופ' רוברט מנקין, ארה"ב
פרופ' כריסטוף מרקשיס, גרמניה
השופט אברהם סופר, ארה"ב
ברט סטפנס, ארה"ב
פרופ' ארווין קוטלר, קנדה
פרופ' גרהרד קספר, ארה"ב
פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב
פרופ' גבריאלה שלו, ישראל

סגני נשיא

פרופ' סוזי נבות, מחקר
פרופ' קרנית פלוג, מחקר
ד"ר ישי ג'יסי, פרס, אסטרטגיה

עמיתים בכירים

פרופ' איסמעיל אבו סעד
פרופ' תמר הרמן
פרופ' נתן זוסמן (אורח)
פרופ' עמית כהן
פרופ' יותם מרגלית
פרופ' דניאל סטטמן
פרופ' בני פורת
פרופ' יובל פלדמן
פרופ' מרדכי קרמניצר
פרופ' גדעון רהט
ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר
פרופ' יובל שני

מייסדים

ד"ר אריק כרמון
מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ (1920-2021)

המכון הישראלי לדמוקרטיה

בדרך זו עלולה לגרום לבזבוז כספי ציבור ולפגיעה באמון הציבור במפלגות ובכנסת.

3. אנו קוראים לוועדת הכנסת לחזור בה ממהלך זה של שינוי כללי המימון של הסיעות מתוך ניגוד עניינים מובנה וברור, שיש בו פגיעה בשלטון החוק על ידי שינוי תכופ של כללי מימון הבחירות תוך כדי ההחלטה לצאת לבחירות. אם דרושה העלאה של המימון הציבורי, יש לעשות זאת בדרך המלך, על ידי פנייה לוועדה הציבורית לשם העלאת שיעור יחידת המימון, וקבלת החלטה בנדון על ידי הוועדה הציבורית בהתאם לאופני ההתנהלות המקובלים של הוועדה (ולא ב"מחטף" זמן קצר לפני התפזרות הכנסת).

בברכה,

ד"ר גיא לוריא
ד"ר אסף שפירא

המכון הישראלי לדמוקרטיה